

בעניין:

עמותת 'אומץ' – אזרחים למען מינהל תקין וצדק חברתי ומשפטי
עמותה רשומה בישראל מס' 580410367
ע"י ב"כ עוה"ד בעז ארד
מרח' רמב"ן 32, ירושלים 92268
טל: 02-5662211, פקס: 02-5666222

המבקשים

- נ ג ד -

1. שר המשפטים
באמצעות פרקליטות המדינה
רח' צלאח א דין 29, ירושלים
2. הרב הראשי לישראל, יונה מצגר
הרבנות הראשית, רח' ירמיהו 80, ירושלים

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

בית המשפט הגבוה לצדק מתבקש ליתן צו על תנאי, המורה למשיב 1 להתייצב וליתן טעם מדוע לא ינקוט בהליך לפי סעיף 16א לחוק הדיינים, התשט"ו-1955, ולהביא בפני הועדה למינוי דיינים הצעה לסיים את כהונתו של המשיב 2 כדיין.

לחלופין, יתבקש בית המשפט הנכבד, ליתן צו על תנאי המורה למשיב 1 לבוא וליתן טעם מדוע לא ישקול החלטה לנקוט בהליך לפי סעיף 16א לחוק הדיינים, התשט"ו-1955, בעניינו של המשיב 2.

כן יתבקש בית המשפט הגבוה לצדק ליתן צו ביניים המורה למשיב 2 שלא לישוב בדין כדיין ולא להשתתף בדיוני הועדה למינוי דיינים עד סיום ההליכים בעתירה זו. כמו כן יתבקש בית משפט נכבד זה ליתן צו ביניים כנגד המשיב 1 המורה לו שלא לכנס את הועדה למינוי דיינים כל עוד נמנה המשיב 2 על חבריה, או כל עוד לא הודיע המשיב 2 כי לא ישתתף בדיוני הועדה עד לתום ההליכים בעתירה זו.

ואלה נימוקי העתירה:

1. העותרת הינה עמותה רשומה בישראל, שבין מטרותיה מאבק בנגע השחיתות בגופי השלטון והמינהל הציבורי.
2. המשיב 1, שר המשפטים, הינו יושב ראש הועדה למינוי דיינים (להלן: הועדה), מכוח הוראת סעיף 6(ג) לחוק הדיינים, התשנ"ו-1955 (להלן: חוק הדיינים), והוא מוסמך, מכוח סעיף 16א(א) לחוק הדיינים, להציע לוועדה להחליט על סיום כהונתו של דיין.

3. המשיב 2 הוא הרב הראשי האשכנזי לישראל. לפי חוק הדיינים מכהן המשיב 2 כדיין בבית הדין הרבני הגדול.
4. בהוראת היועץ המשפטי לממשלה נפתחה חקירה פלילית בעניין חשד לביצוע עבירות פליליות לכאורה על ידי המשיב 2, לרבות עבירות מרמה והפרת אמונים.
5. ביום 22.5.05 העבירה המשטרה את חומר הראיות שאספה בחקירת המשיב 2 לפרקליטות המדינה, והמלצה להעמיד לדין את המשיב 2 בעבירות של קבלת דבר במרמה והפרת אמונים.
6. העותרת עתרה לבית משפט נכבד זה, ביום 25.5.05, וביקשה כי יינתן צו על תנאי המורה למשיב 2 להתייצב וליתן טעם מדוע לא ישעה עצמו מכהונתו כדיין בבית הדין הרבני הגדול, וכן מכהונתו כחבר הועדה (בג"צ 4983/05).
7. ביום 23.6.05, ניתן פסק דין בעתירה.
- לאור הודעת המשיב 2, כי יימנע מלשבת בהרכבים של בית הדין הרבני הגדול ומלהשתתף בישיבות הועדה לבחירת דיינים, עד ראש חודש אלול תשס"ה, חזרה בה העותרת מהעתירה, תוך שמירת זכותה לשוב ולעתור לבית המשפט הנכבד.
העתק צילומי של פסק הדין מצורף לעתירה זו, ומסומן א'.
8. ביום 29.8.05, פנתה העותרת לבא כוחו של המשיב 2, בדרישה כי המשיב 2 יאריך את השעייתו מרצון, וכי יימנע מכל פעולה בגדר תפקידו כדיין, לרבות במסגרת הועדה למינוי דיינים, עד החלטת היועץ המשפטי לממשלה.
העתק צילומי של מכתב בא כוח העותרת מיום 29.8.05 מצורף לעתירה זו, ומסומן ב'.
9. ביום 30.8.05 הודיע בא כוח המשיב 2 לבא כוח העותרת כי המשיב 2 הודיע למשיב 1 כי האריך את תקופת השעייתו מרצון כאמור, עד להחלטת המשיב 1 בעניינו.
10. ביום 3.4.06, פרסם היועץ המשפטי לממשלה את החלטתו בעניינו של המשיב 2. בסיכום החלטתו, כתב היועץ המשפטי לממשלה: "בחינה מדוקדקת של הראיות בתיק העלתה כאמור, כפי שפורט בהחלטה ובחוות דעת פרקליט המדינה, כי לא נמצאה בסופו של דבר תשתית ראייתית מספקת שתקים אפשרות סבירה להרשעה, כנדרש לשם הגשת אישור פלילי, אף שחלק מהמקרים קרובים לרף זה. יחד עם זאת, נמצא, כי נוכח פגמים משמעותיים בהתנהגותו ובהתנהלותו של הרב מצגר, ראוי יהיה בנסיבות אלה, כי הרב מצגר יטול אחריות אישית ויחליט בעצמו על פרישתו מתפקידו כדיין וכרב ראשי לישראל, מתוך הכרה בחשיבות כבודם ומעמדם של מוסד הרבנות הראשית לישראל ומערכת בתי הדין הרבניים. אני מקווה שכך הוא אכן ינהג. ככל שלא יעשה כן הרב מצגר, יהיה על שר המשפטים לשקול להביא את עניינו בפני הועדה למינוי דיינים, בהליך לפי סעיף 16א לחוק הדיינים, על מנת שתשקול את סיוס כהונתו."
העתק צילומי של החלטת היועץ המשפטי לממשלה מיום 3.4.06 מצורף לעתירה זו, ומסומן ג'.
11. ביום 3.4.06, פנתה העותרת למשיב 2, באמצעות בא כוחה, בדרישה כי יתפטר מתפקידו כרב ראשי לישראל.
העתק צילומי של מכתב בא כוח העותרת מיום 3.4.06 מצורף לעתירה זו, ומסומן ד'.

12. בא כוחו של המשיב 2 השיב ביום 7.4.06, כי המשיב 2 שוקל את עמדתו, אם להמשיך ולהימנע מלכהן כדיין ולהשתתף בישיבות הועדה.
- העתק צילומי של מכתב בא כוח המשיב 2 מיום 7.4.06 מצורף לעתירה זו, ומסומן ה'.**
13. ביום 4.4.06 פנתה העותרת אל המשיב 1, באמצעות בא כוחה, בדרישה כי הועדה לא תכונס כל עוד לא יודיע המשיב 2 כי ימשיך להימנע מלהשתתף בדיוניה.
- העתק צילומי של מכתב בא כוח העותרת מיום 4.4.06 מצורף לעתירה זו, ומסומן ו'.**
14. העותרת שבה ופנתה למשיב 1, במכתב בא כוחה מיום 10.7.06, וביקשה כי יודיע אם יש בדעתו לנקוט בהליך לפי סעיף 16א לחוק הדיינים, ולהביא לסיום כהונתו של המשיב 2. כל מענה לא נתקבל למכתב זה.
- העתק צילומי של מכתב בא כוח העותרת מיום 10.7.06 מצורף לעתירה זו, ומסומן ז'.**
15. ביני לביני עתר המשיב 2 לבית משפט נכבד זה כנגד המשיב 1 (בג"צ 3495/06), בבקשה כי בית המשפט יקבע שהפרק ה"לבר פלילי" בהחלטת המשיב 1 מיום 3.4.06 (נספח ג' לעיל), בטל מעיקרו משום שנשללה מהמשיב 2 זכות השימוע וזכות הטיעון, לטענתו.
16. בהודעתו לבית המשפט הנכבד, בבג"צ 3495/06, ציין היועץ המשפטי לממשלה כי על המשיב 1 לשקול את החלטתו בעניינו של המשיב 2, בכפוף לשימוע שיערך למשיב 2.
- העתק צילומי של הודעה מטעם היועץ המשפטי לממשלה בבג"צ 3495/06 מצורפת לעתירה זו כחלק בלתי נפרד הימנה, ומסומנת ח'.**
17. למרות הנחייתו של היועץ המשפטי לממשלה למשיב 1, כי עליו לשקול לנקוט בהליך לפי סעיף 16א לחוק הדיינים, ולהביא את עניינו של המשיב 2 בפני הועדה, כדי שתשקול את סיום כהונתו, אם לא ייטול המשיב 2 אחריות על מעשיו ויסיק מסקנות אישיות (כלשון החלטת היועץ המשפטי לממשלה מיום 3.4.06), מוסיף המשיב 1 להתעלם מהנחיית היועץ המשפטי לממשלה, **ולא עושה דבר.**
18. המשיב 1 אף לא טרח להשיב לפניית בא כוח העותרת מיום 10.7.06 (נספח ז' לעיל), ולא הודיע אם יש בדעתו לשקול לנקוט בהליך לפי סעיף 16א לחוק הדיינים, ולהביא לסיום כהונתו של המשיב 2. העותרת תטען כי על המשיב 1 לנקוט בהליך כאמור אף אלמלא המליץ לו היועץ המשפטי לממשלה לעשות כן, ואין על המשיב 1 להמתין לפסיקת בית המשפט הנכבד בבג"צ 3495/06 הנ"ל, בטרם ימלא חובתו לנקוט בהליך כאמור.
19. העותרת תטען כי מעשיו של המשיב 2, כפי שהם משתקפים מהחלטת היועץ המשפטי לממשלה מיום 3.4.06 (נספח ג' לעיל), הינם מעשים חמורים, וכי ניתן היה אף להגיש כתב אישום כנגד המשיב 2, בעבירות שוחד, מרמה והפרת אמונים.
20. העותרת תטען, כי חסד עשה היועץ המשפטי לממשלה עם המשיב 2, בכך שלא העמידו לדיון, אף שגם היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה סבורים היו, כי חלק מהמקרים נשוא החקירה הפלילית נגד המשיב 2, היו קרובים לרף הנדרש, לשם הגשת אישום פלילי.
21. העותרת תטען, כי מהחלטת היועץ המשפטי לממשלה מיום 3.4.06 עולה, כי המשיב 2, רב ראשי לישראל, הוא אדם שמידותיו רעות. הוא גילה זילות בכספי ציבור, לא היסס לקבל טובות הנאה בקשר עם מעמדו כרב ראשי, הסתבך באמירת שקר, ולא נטל אחריות על מעשיו, בגלגלו אותה על הכפופים לו.

22. העותרת תטען, כי המשיב 2 הינו אדם שרמתו המוסרית והנורמטיבית ירודה ביותר, והוא פסול מלכהן כדיין ו/או כחבר בגוף הבוחר דיינים לבתי הדין הרבניים של מדינת ישראל.

23. העותרת תטען, כי המשיב 2 העדיף להמשיך לאחוז במשרתו, בהתעלמו מהפגיעה הקשה שפגע, ושהוא מוסיף לפגוע, באמון הציבור ברשות השופטת ובכלל, ובבתי הדין הרבניים בפרט.

24. המשיב 2 פגע קשות במעמדה של הרבנות הראשית בעיני הציבור, בהמשך כהונתו כרב ראשי, המכהן גם כדיין בבית הדין הרבני הגדול, מגדיל ומעצים את הפגיעה במעמד הרבנות בישראל, ובאמון הציבור בה.

25. העותרת תטען, כי הימנעותו של המשיב 1 מלפעול על פי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, לשקול נקיטה בהליך לפי סעיף 16א לחוק הדיינים, לאחר שהמשיב 2 גילה דעתו כי אין בדעתו להתפטר ממשרתו, הינה בלתי סבירה, וכי אי סבירות זו יורדת לשורשם של דברים באופן המצדיק התערבותו של בית משפט נכבד זה.

26. העותרת תוסיף ותטען, כי מחדלו של המשיב 1 מלפעול על פי הנחיית ו/או המלצת היועץ המשפטי לממשלה, בעניינו של המשיב 2, פוגע באמון הציבור במוסדות השלטון בכלל, ובמערכת המשפט בפרט. מחדל זה הינו בלתי סביר, ויש בו משום הפרת חובתו של המשיב 1 לפעול במסגרת הסמכות שניתנה לו בחוק הדיינים. הסמכות שניתנה למשיב 1 בחוק הדיינים הינה סמכות שחובה עליו להפעילה, ולחלופין, אף אם סמכות שברשות היא, הדרך הסבירה האחת להפעילה היא בנקיטת הליכים כהנחיית היועץ המשפטי לממשלה.

27. העותרת תטען, כי אין כל הצדקה להימנעות המשיב 1 מלפעול על פי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, וכי הימנעות זו הינה בגדר חריגה מן הסמכות הנתונה למשיב 1.

אשר על כן יתבקש כבוד בית המשפט ליתן צו על תנאי המורה למשיב 1 להתייצב וליתן טעם מדוע לא ינקוט בהליך לפי סעיף 16א לחוק הדיינים, התשט"ו-1955, ולהביא בפני הועדה למינוי דיינים הצעה לסיים את כהונתו של המשיב 2 כדיין. לחלופין, יתבקש בית המשפט הנכבד, ליתן צו על תנאי המורה למשיב 1 לבוא וליתן טעם מדוע לא ישקול החלטה לנקוט בהליך לפי סעיף 16א לחוק הדיינים, התשט"ו-1955, בעניינו של המשיב 2.

כן מבוקש צו ביניים המורה למשיב 2 שלא לישוב בדין כדיין ולא להשתתף בדיוני הועדה למינוי דיינים עד סיום ההליכים בעתירה זו. כמו כן יתבקש בית משפט נכבד זה ליתן צו ביניים כנגד המשיב 1 המורה לו שלא לכנס את הוועדה למינוי דיינים כל עוד נמנה המשיב 2 על חבריה, או כל עוד לא הודיע המשיב 2 כי לא ישתתף בדיוני הועדה עד לתום ההליכים בעתירה זו. כן יתבקש כבוד בית המשפט לחייב המשיבים בהוצאות עתירה זו, ובשכ"ט עו"ד.

בעז ארד, עו"ד
ב"כ העותרת